

МИЛА КРЪСТЕВА

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

✉ milakrasteva@uni-plovdiv.net

ДУХОВНАТА ПАМЕТ НА ГЕРОВИЯ ПРЕПИС НА „ИСТОРИЯ СЛАВЯНОБЪЛГАРСКА“

Геровият препис на „История славянобългарска“ – най-главната книга за изследователския ни сюжет, е автограф на копривищенския възрожденец Найдено Геров. Това е ръкописен препис от фонда на възрожденската „Паисиада“, чийто оригинал е останал незавършен и без данни за автентично заглавие, време и място на съставяне. Книгата е открита в ръкописния архив на Н. Геров, а графологията ѝ неоспоримо свидетелства, че почеркът е неговият. Затова ще я описвам с условното заглавие Геров препис на „История славянобългарска“. Ще я представям и с краткото ѝ име Геров препис. Както ще стане видно нататък, освен до Геровия препис ще се докоснем и до немалко други възрожденски книги – преписи и преправки, които (не)пряко възхождат към протографа „История славянобългарска“ на Паисий Хилендарски.

Статията си поставя за цел:

○ да предложи критикооценъчен анализ на наличните описи (върху книжен и електронен носител) на „Паисиада“ и публикациите, посветени на Геровия препис, които са отпечатани в периода между 1962 и 2018 г. Това ще спомогне да се коригират редица факти, както и да се систематизира написаното, недописаното и ненаписаното в академичната наука за интересуващия ни ръкопис;

○ да открие, че Геровият препис е изследван главно в езиковедски проучвания, което ще рече, че все още не е „отворено“ задълбоченото литературоведско писане за ръкописа. Поради това статията разработва и литературоведска проблематика, която връща към корените на духовната памет на Геровия препис за „Паисиада“.

Ключови думи: ръкопис, Геров препис, Ной, Потоп, „Паисиада“

Mila Krasteva

Plodiv University 'Paisii Hilendarski'

✉ milakrasteva@uni-plovdiv.net

GEROV'S COPY OF ISTORIYA SLAVYANOBOLGARSKAYA. SPIRITUAL MEMORY

The book, which is the core of our research plot, is the autograph of Naiden Gerov. It presents his handwritten copy of Paisii Hilendarski's Istoriya Slavyanobolgarskaya. The original book of Gerov has no authentic title. Neither has it been identified by time and place of creation, but has been found in the manuscript archive of Gerov. Further, graphology analyses proves that this copy matches Gerov's own handwriting. Therefore, I will describe it under the provisional title Gerov's copy of Istoriya Slavyanobolgarskaya. The original book is kept today in the National Library 'St. St. Cyril and Methodius' in Sofia, registered

as НБКМ, ф. 22, а.е. 622. There is also an old signature: НБКМ, ф. 22, а.е. 622. The article aims to: 1) Declare an up-to-date critical reading of the available inventories and publications, concerning Gerov's copy, published between 1962 and 2019. This will help to highlight and systematize the written in the books so far. 2) Show that Gerov's copy was examined primarily for its linguistic features. Academic writing on the literary value of the manuscript and its spiritual messages has not been opened so far. The present article sets off the research in a new academic direction looking for a possible answer to the question: could Gerov – one of the most educated revivalists of the XIX century – 'cut' from the plot of his copy the original version of Father Paisii about Noah and the Flood – a version which treats the story not from a historical, but rather from a mythical point of view.

Keywords: manuscript, Gerov's copy, Noah, the Flood, Paissiada

---

*Написаното, недописаното, ненаписаното
от академичната наука за Геровия препис
на „История славянобългарска“*

Геровият препис е въведен в науката от Маньо Стоянов през 1962 г. ([22]: 592). Като назовава книгата *Геровски препис*, Стоянов я представя под № 37, но твърде фрагментарно. Само в няколко реда ученият съ-